



SCENARIUSZ II

Gorsze-dziś

INTELIGENTNA TECHNOLOGIA,

PUŁAPKA ROZWOJOWA,

NOWY KRYZYS SPOŁECZNO-GOSPODARCZY,

ROSNĄCE POTRZEBY MIESZKAŃCÓW,

NISKI POZIOM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

ZASTÓJ NA RYNKU PRACY,

SMART CITY/REGION,

NISKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW,

NAPIĘTE RELACJE NA LINII MIESZKAŃCY-ADMINISTRACJA,

PUNKTOWE TECHNOLOGICZNE USŁUGI PUBLICZNE,

ZAWŁASZCZONA PRZESTRZEŃ,

PRESJA NA MŁODYCH,

DEKLARATYWNA WSPÓŁPRACA.

Powiat turecki chcąc wybrnąć z jednego kryzysu, czyli zapaści po odejściu od gospodarki opartej o przemysł wydobywczo-energetyczny, nieświadomie wpadł w kolejną pułapkę rozwojową, z odłożonym w czasie terminem kolejnego kryzysu, inwestując całą dostępną energię wyłącznie w tak zwaną inteligentną technologię i ponownie stawiając na monokulturę rozwoju, pomijając zupełnie

pozostałe aspekty rozwoju powiatu (głównie społecznego) i zasady zrównoważonego rozwoju. O ile początkowo szansa na rozwój upatrywali w tym kierunku wszyscy, o tyle po czasie okazało się, że cała technologia jest zamknięta w halach zakładów pracy, a mieszkańcy nie widzą bezpośrednich efektów jej obecności. Mówi się wręcz o „powiecie dla dużych i średnich przedsiębiorców”, zamiast „powiecie dla mieszkańców”.

NOWE OCZEKIWANIA MIESZKAŃCÓW

Zaledwie 15 lat wystarczyło do tego, żeby zauważyć negatywne aspekty takiego kierunku rozwoju. Najgorsze prognozy gospodarcze i demograficzne sprzed lat sprawdziły się (mówi się wręcz o ich niedoszacowaniu), mieszkańców wciąż ubywa, region staje się zdominowany przez osoby starsze, a właściciele lokalnych zakładów pracy, które miały pobudzić powiat do rozwoju wycofują się z lokalnego rynku przez drastyczne braki możliwości zatrudniania nowych pracowników. Nie zachęcają już nawet wysokie zarobki w branży technologicznej. Oczekiwania społeczeństwa są dziś już znacznie inne.

Dzisiejszy mieszkaniec powiatu chciałby, poza dobrze płatną pracą, mieć możliwość wydawania pieniędzy, na przyjemności i rozrywkę, a także uczestniczenia w życiu kulturalnym i społecznym, tymczasem lokalnie nie ma zbyt dużej gotowości na spełnianie tego rodzaju potrzeb. Nie zadbano o to, aby powstrzymać odpływ młodych, dobrze wykształconych mieszkańców, którzy widząc przez lata niski brak zaangażowania w ciągle podnoszenie jakości życia, zrezygnował ze startowania do pracy na lokalnym rynku. Wiele innych miejsc w kraju poszło podobną drogą rozwoju technologicznego (często nawet są dziś mniej zaawansowani), ale w odpowiednim momencie postawili na rozwój tzw. otoczenia życiowego, tworząc dużo lepsze warunki codziennego funkcjonowania.

PRACA

Od lat panuje opinia, że praca dostępna w regionie tureckim jest wyjątkowo mało różnorodna. Już w 2018 roku mieszkańcy mówili, że głównym problemem lokalnego rynku pracy jest mała liczba miejsc pracy dla kobiet, młodzieży i osób w starszym wieku. Wydaje się, że od tego czasu wiele się nie

zmieniło, a jednocześnie dotychczas nie pojawił się żaden program mający „odczarować” mit o miejscach pracy typowo dla mężczyzn lub typowo dla kobiet.

System lokalnego zatrudnienia nie wspiera drobnej przedsiębiorczości. Sceptyczne nastroje wśród mieszkańców wobec rynku pracy nie dają podstaw do zakładania nowych, małych firm. Stereotyp sukcesu zarezerwowany został tylko dla firm technologicznych, które mogą liczyć na szczególne traktowanie i wsparcie, co skutecznie zniechęciło mieszkańców do aktywności gospodarczej i inwestowania biznesowego. Większość firm, które funkcjonują na rynku rozwinęło się do uznanego za idealny poziomu zatrudnienia 100-250 pracowników, przy czym w ostatnich latach ta liczba zaczęła spadać, na rzecz coraz bardziej powszechnej automatyzacji. Pozostałe zakłady pracy po prostu się wyniosły – w długiej perspektywie nie znaleziono dobrej alternatywy dla spadającej liczby kandydatów do pracy, a praktyka naboru pracowników z zagranicy okazała się skuteczna jedynie doraźnie.

Mimo chęci pogoni za nowoczesną technologią stopień zaawansowania technologicznego lokalnych przedsiębiorstw nie jest tak wysoki jak oczekiwano. Główną barierą rozwoju stał się niski poziom świadomości i umiejętności cyfrowych kadry zarządzającej przedsiębiorstwami, przez co przez lata, mimo dostępnych środków na rozwój nie były podejmowane znaczące kroki w kierunku wprowadzania zakładów na nowe poziomy rozwoju. Nie przełożyło się to także na zaawansowanie stanowisk, produkcję wysoko wartościowych produktów, a w rezultacie wysoko płatnych stanowisk pracy.

SMART CITY/REGION

Samorząd lokalny chcąc podnosić poziom zaufania do technologii i zbliżyć ją do zwykłego mieszkańca rozpoczął kilkanaście lat temu działania w kierunku rozwoju założeń *smart city/region* w powiecie. Opierając swoją markę lokalną na rozwoju technologicznym i innowacjach stawia w dalszym ciągu na współpracę z firmami o międzynarodowej renomie, wprowadzając w Turku i okolicach rozwiązania z tego zakresu. Część z wdrożonych projektów faktycznie usprawniło funkcjonowanie administracji, komunikacji, biznesu, szkolnictwa i kilku innych dziedzin życia, jednak spora część rozwiązań uchodzi wśród mieszkańców za projekty punktowe, oderwane od faktycznych potrzeb i oczekiwań, mające na celu nawiązać sztuczną nić porozumienia

między administracją a mieszkańcami. Administracja różnych szczebli inwestowała znaczne środki finansowe na wdrożenie inteligentnych rozwiązań. Pominięto jednak etap badania potrzeb i dialogu z mieszkańcami, a także zaniedbano komunikację i promocję projektów, przez co mimo wysokiej użyteczności podobnych projektów w innych miastach i regionach, w Turku i okolicach nie są popularne.

JAKOŚĆ ŻYCIA

Zdaniem mieszkańców działanie w kierunku podnoszenia jakości ich życia jest na samym końcu listy priorytetów gmin powiatu tureckiego. Od dawna relacja na tej linii jest dość napięta – mieszkańcy nie czują, że prowadzi się z nimi dialog w zakresie ich oczekiwań i potrzeb, a w to miejsce władze lokalne próbują wdrażać projekty i rozwiązania „dla mieszkańców”, ale odgórnie, bez zdiagnozowania faktycznych potrzeb. Rodzi to na tyle dużą frustrację po obu stronach, że mieszkańcy przestali liczyć na poprawę stosunków, a administracja zniechęciła się do podjęcia dialogu w przypadku tak zaognionej relacji.

TECHNOLOGIA I USŁUGI PUBLICZNE

Jednym z nielicznych działań z zakresu inteligentnych technologii w regionie, które jest odbierane korzystnie, jest poprawa sytuacji komunikacji publicznej w powiecie i mieście Turek. We współpracy z dużą firmą produkującą pojazdy elektryczne i hybrydowe wprowadzono kilka autobusów realizujących transport publiczny, w formie testowania w warunkach rzeczywistych. Mieszkańcy cieszą się, że niezależnie od formy wdrożenia, mogą już z o wiele mniejszymi problemami poruszać się po terenie powiatu i w każdej chwili mogą dotrzeć do centrum miasta. Nie jest to jednak poziom w pełni realizujący potrzeby mieszkańców, więc wciąż dominująca większość połączeń w powiecie realizowana jest za pośrednictwem prywatnych pojazdów.

Drugą przestrzenią, w której zaprzęgnięto skutecznie i z sukcesami technologię do wspierania poprawy jakości życia mieszkańców, są usługi świadczenia opieki zdrowotnej dla osób starszych i przewlekle chorych. Tutaj także postawiono na współpracę z branżą technologii medycznej i wdrożono

kilka programów mających na celu monitorowanie stanu zdrowia pacjentów, czy wsparcie manualne dla opiekunów.

Korzystanie z technologii w tych dwóch dziedzinach ułatwia fakt, że są to systemy wyjątkowo proste lub obsługiwane przez osoby profesjonalne, przez co nie ma tak dużej bariery użytkowania rozwiązań jak w przypadku innych projektów z zakresu *smart city/region*.

PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I WARUNKI MIESZKANIOWE

Nie można wskazać wielu interwencji lokalnych władz na poziomie gminnym w poprawę sytuacji mieszkaniowej mieszkańców czy korzystnych działań w zakresie estetyzacji przestrzeni, o co od lat proszą mieszkańcy. Stan obu tych zadań jest utrzymywany na stałym, niskim poziomie, w zakresie realizacji podstawowych obowiązków – wykonuje się tylko podstawowe zabiegi pielęgnacji przestrzeni zielonych, a mieszkalnictwo wielorodzinne realizowane jest wyłącznie w ramach programów socjalnych dla najbardziej potrzebujących.

Praktycznie wszystkie inwestycje realizowane są przez prywatne osoby i deweloperów, przez co działa to niekorzystnie na ogólny odbiór przestrzeni. Postępuje chaos przestrzenny, każdy inwestor dba wyłącznie o zapewnienie własnych korzyści, nie ma zbyt wiele przestrzeni na interes społeczny. Podobna sytuacja ma miejsce w zakresie zieleni i przestrzeni publicznych. Są to w dużej mierze tereny niewielkie, przy nowych i istniejących inwestycjach, nie spełniające żadnych norm cechujących przyjazne przestrzenie, w których mieszkańcy mogą lub chcą spędzać czas wolny. Służą one wyłącznie celom estetycznym, chociaż i to często bywa kwestią wątpliwą.

MŁODZI I EDUKACJA

Sytuacja młodych ludzi w powiecie jest trudna. Od wielu lat wiązane są z nimi bardzo duże oczekiwania, przez co wytworzyła się coraz trudniejsza do przeoczenia atmosfera presji. Młodzi dostają bardzo dobre wykształcenie. Wyposażenie szkół, programy kształcenia i możliwości rozwoju są imponujące. Problemy zaczynają się jednak po skończeniu szkoły. Wejście na rynek lokalny jest wyjątkowo trudny, bo zapotrzebowanie na pracowników tak wysokiej

jakości nie jest wystarczająco duże. Wyposażeni w kompetencje rzadko spotykane w skali kraju, nie mają problemu, aby znaleźć zatrudnienie w innych miastach. Dodatkowo, lokalna administracja gminna i powiatowa wciąż nie znalazła skutecznego sposobu na zatrzymanie lub ponowne przyciągnięcie młodzieży po szkole, a jednym z głównych powodów tego stanu jest brak skutecznego dialogu na linii młodzi-administracja. Wciąż istnieje duża potrzeba zbadania problemów i oczekiwań młodych ludzi, a także podjęcia działań, które wykształcą inną modę niż wyjazd młodych na stałe.

LOKALNA TOŻSAMOŚĆ I PRZYWIĄZANIE LOKALNE

Rozczarowanie nierównomiernym rozwojem jest niczym samonapędzająca się maszyna, a ofiarą tego stanu jest cały region. Niezadowolenie mieszkańców z jakości ich życia powodowało ich wyjazdy i pogłębianie niekorzystnych statystyk i spełnianie się prognoz. Samorząd lokalny chcąc ich zatrzymać i przeciwdziałać negatywnym skutkom realizował niecelne działania, powodując dalsze niezadowolenie. Koło się zamknęło i niestety nie jest łatwo znaleźć wyjścia z tak trudnej, zakorzenionej już od pokoleń sytuacji, wpływającej na bardzo niekorzystną opinię o mieście Turek, okolicznych gminach i całym powiecie.

W takich warunkach trudno mówić o przywiązaniu lokalnym czy poczuciu dumy z lokalnej tożsamości. Jedyne emocje, które powtarzane są przez wszystkich interesariuszy w mieście i okolicach, dotyczą rozczarowania sytuacją i zawiedzenia oczekiwań z przeszłości.

Wciąż utrzymywane są pozory współpracy, na różnych szczeblach i z różnymi interesariuszami, które wymuszane są przez instytucje wyższego szczebla i programy unijne. Niestety, poza deklaracyjnymi próbami zacieśnienia relacji i realizowania wspólnych celów, rzeczywistość jest inna. Każdy dba o swój interes i tylko na poziomie teoretycznym współpraca się rozwija. Na poziomie praktycznym pogłębia się poczucie osamotnienia, braku zrozumienia i zaufania, zarówno między gminnymi i powiatowymi jednostkami samorządu terytorialnego a mieszkańcami.

W związku z tym, że mieszkańcy widzą pogłębiający się marazm i brak umiejętności współpracy wśród ich reprezentantów, również po ich stronie, następuje kryzys zaufania. Przestają wspierać lokalne inicjatywy, bo nie widzą sensu w tym, że ich działanie ma jeszcze znaczenie.

12:08

ARRIVE	DEPART	STATUS	AIRLINE	FLIGHT	TO	FROM	STATUS	AIRLINE	FLIGHT	TO	FROM
08:00	09:00	ON TIME	AA	1111	DFW	LAX	ON TIME	AA	2222	LAX	DFW
08:15	09:15	ON TIME	DL	1234	ATL	LAX	ON TIME	DL	3333	LAX	ATL
08:30	09:30	ON TIME	UA	4444	ORD	LAX	ON TIME	UA	5555	LAX	ORD
08:45	09:45	ON TIME	WN	6666	BOS	LAX	ON TIME	WN	7777	LAX	BOS
09:00	10:00	ON TIME	B6	8888	MIA	LAX	ON TIME	B6	9999	LAX	MIA
09:15	10:15	ON TIME	JetBlue	1010	JFK	LAX	ON TIME	JetBlue	1111	LAX	JFK
09:30	10:30	ON TIME	Southwest	1212	DEN	LAX	ON TIME	Southwest	1313	LAX	DEN
09:45	10:45	ON TIME	Allegiant	1414	LAS	LAX	ON TIME	Allegiant	1515	LAX	LAS
10:00	11:00	ON TIME	Frontier	1616	MDW	LAX	ON TIME	Frontier	1717	LAX	MDW
10:15	11:15	ON TIME	Spirit	1818	PHX	LAX	ON TIME	Spirit	1919	LAX	PHX
10:30	11:30	ON TIME	Allegiant	2020	SEA	LAX	ON TIME	Allegiant	2121	LAX	SEA
10:45	11:45	ON TIME	Allegiant	2222	IND	LAX	ON TIME	Allegiant	2323	LAX	IND
11:00	12:00	ON TIME	Allegiant	2424	MEM	LAX	ON TIME	Allegiant	2525	LAX	MEM
11:15	12:15	ON TIME	Allegiant	2626	MLB	LAX	ON TIME	Allegiant	2727	LAX	MLB
11:30	12:30	ON TIME	Allegiant	2828	OMA	LAX	ON TIME	Allegiant	2929	LAX	OMA
11:45	12:45	ON TIME	Allegiant	3030	STL	LAX	ON TIME	Allegiant	3131	LAX	STL
12:00	13:00	ON TIME	Allegiant	3232	DFW	LAX	ON TIME	Allegiant	3333	LAX	DFW
12:15	13:15	ON TIME	Allegiant	3434	ATL	LAX	ON TIME	Allegiant	3535	LAX	ATL
12:30	13:30	ON TIME	Allegiant	3636	ORD	LAX	ON TIME	Allegiant	3737	LAX	ORD
12:45	13:45	ON TIME	Allegiant	3838	BOS	LAX	ON TIME	Allegiant	3939	LAX	BOS
13:00	14:00	ON TIME	Allegiant	4040	MIA	LAX	ON TIME	Allegiant	4141	LAX	MIA
13:15	14:15	ON TIME	Allegiant	4242	JFK	LAX	ON TIME	Allegiant	4343	LAX	JFK
13:30	14:30	ON TIME	Allegiant	4444	DEN	LAX	ON TIME	Allegiant	4545	LAX	DEN
13:45	14:45	ON TIME	Allegiant	4646	LAS	LAX	ON TIME	Allegiant	4747	LAX	LAS
14:00	15:00	ON TIME	Allegiant	4848	MDW	LAX	ON TIME	Allegiant	4949	LAX	MDW
14:15	15:15	ON TIME	Allegiant	5050	PHX	LAX	ON TIME	Allegiant	5151	LAX	PHX
14:30	15:30	ON TIME	Allegiant	5252	SEA	LAX	ON TIME	Allegiant	5353	LAX	SEA
14:45	15:45	ON TIME	Allegiant	5454	IND	LAX	ON TIME	Allegiant	5555	LAX	IND
15:00	16:00	ON TIME	Allegiant	5656	MEM	LAX	ON TIME	Allegiant	5757	LAX	MEM
15:15	16:15	ON TIME	Allegiant	5858	MLB	LAX	ON TIME	Allegiant	5959	LAX	MLB
15:30	16:30	ON TIME	Allegiant	6060	OMA	LAX	ON TIME	Allegiant	6161	LAX	OMA
15:45	16:45	ON TIME	Allegiant	6262	STL	LAX	ON TIME	Allegiant	6363	LAX	STL
16:00	17:00	ON TIME	Allegiant	6464	DFW	LAX	ON TIME	Allegiant	6565	LAX	DFW
16:15	17:15	ON TIME	Allegiant	6666	ATL	LAX	ON TIME	Allegiant	6767	LAX	ATL
16:30	17:30	ON TIME	Allegiant	6868	ORD	LAX	ON TIME	Allegiant	6969	LAX	ORD
16:45	17:45	ON TIME	Allegiant	7070	BOS	LAX	ON TIME	Allegiant	7171	LAX	BOS
17:00	18:00	ON TIME	Allegiant	7272	MIA	LAX	ON TIME	Allegiant	7373	LAX	MIA
17:15	18:15	ON TIME	Allegiant	7474	JFK	LAX	ON TIME	Allegiant	7575	LAX	JFK
17:30	18:30	ON TIME	Allegiant	7676	DEN	LAX	ON TIME	Allegiant	7777	LAX	DEN
17:45	18:45	ON TIME	Allegiant	7878	LAS	LAX	ON TIME	Allegiant	7979	LAX	LAS
18:00	19:00	ON TIME	Allegiant	8080	MDW	LAX	ON TIME	Allegiant	8181	LAX	MDW
18:15	19:15	ON TIME	Allegiant	8282	PHX	LAX	ON TIME	Allegiant	8383	LAX	PHX
18:30	19:30	ON TIME	Allegiant	8484	SEA	LAX	ON TIME	Allegiant	8585	LAX	SEA
18:45	19:45	ON TIME	Allegiant	8686	IND	LAX	ON TIME	Allegiant	8787	LAX	IND
19:00	20:00	ON TIME	Allegiant	8888	MEM	LAX	ON TIME	Allegiant	8989	LAX	MEM
19:15	20:15	ON TIME	Allegiant	9090	MLB	LAX	ON TIME	Allegiant	9191	LAX	MLB
19:30	20:30	ON TIME	Allegiant	9292	OMA	LAX	ON TIME	Allegiant	9393	LAX	OMA
19:45	20:45	ON TIME	Allegiant	9494	STL	LAX	ON TIME	Allegiant	9595	LAX	STL
20:00	21:00	ON TIME	Allegiant	9696	DFW	LAX	ON TIME	Allegiant	9797	LAX	DFW
20:15	21:15	ON TIME	Allegiant	9898	ATL	LAX	ON TIME	Allegiant	9999	LAX	ATL

Airport

YOUR PASSPORT AND BOARDING PASS READY

FAST TRACK
REMOVES YOU FROM THE LINE

